

ئىپكەك

كرىكارانى جيهان يەكگرن !

نورگانى كومىتەى كوردستانى رىكخراوى يەكيتى فيدانىانى كۆمۇنىست

Dec , 22th , 2003

دوشەممە ۱ / ۱۰ / ۱۳۸۲

ژمارە ۲۴

دەۋرى تازە

بە ھىزىتر بىت

پەيكارى كرىكاران !

چىنى كرىكارى ئىران كە بە خىرايى گەشە كىردوو و پەرى ساندوو و ئەزموونەكانى پاپەرىنى سالى ۱۳۵۷ ھەتاۋى و نىزىك بە ۲۵ سال خەباتى توندى چىنايەتى ھەيە ، ئىستا سەرەراى گەش و ھەۋاى تىرور و تۇقاندن و سەرەراى كىردەۋى بى وىنەى سەرکوتگەرەنە لە لايەن رىژىمى دى شۇرش و دواكەوتوۋى كۆمارى ئىسلامى ، زۇرتى لە ھەموو توپۇزەكانى ترى خەلك خەرىكى بەرىبەرەكانى لە گەل رىژىمى تالانكەرەنە . كرىكاران لە ژيانى پۇژانەى خۇيان زۇر زۇرتى لە كەسانى تر تىدەگەن كە وەعد و بەئىنەكانى دەسلەتداران بۇ دامەزراندنى ((عدالەتى كۆمەلەپەتى)) ، ((پىشتىۋانى و لايەنگرى لە موستەزەفەين و بى بەشان)) و . . . جگە لە درۇ و دەلەسە و فرىوكارى شتىكى دىكە نىە .

وت و وىژى ھاۋرى يەدى لە گەل گۇشارى ((كار كەمۇنىستى)) سەبارەت بە دروشمى كۆمارى فىدراتىۋى شوورايى ئىران و مەسەلەى ستمى نەتەۋايەتى و نەتەۋەكان لە ئىراندا ((بەشى دوۋھەم)) لاپەرى ۵

مەسەلەى زەۋى ، بزوتتەۋەى جوتياران و سىياسەتى ئىمە

(بەشى دوۋھەم)

لاپەرى ۸

چ ئامانچىك و بۇ جى ؟

لاپەرى ۴

سەرکەۋىتن بۇ كۆمەلانى خەلكە !

و دىيارىكراۋ تاكو بىنە زىپانىكى مەزن و رووخىنەر . ئەمە راستىكە كە كۆمارى ئىسلامى مانەۋى خۇى لە درىژەدان بە سىياسەتى سەرکوت و زەۋى سەرەتائىترىن مافەكان و ئازادىپەكانى سىياسى تاكەكەسى و گىشى دەبىن و ھەمىشە ھاۋكات لە گەل توندى بوۋى قەيرانەكانى ناوخۇي دەس

بەرىز بىت يادى جيهان پالەۋان تەختى

پۇزى ۱۶ ى بەفرانبارى سالى ۱۳۴۶ ى ھەتاۋى سالرۇزى مەرگى كەسىكە كە تا مېزو ھەيە بىرەۋەرى رەفتار و كىردەۋى ئىنسانى ئەۋ لە دۇستايەتى خەلكى ھەزار و رەنج دەر لە ناۋ دلى نەسل بە نەسلى خەلكى ۋلاتەكەمان دەمىنەتەۋە . ياد و خاترى تەختى خانى ئاباد و دەروازە غار و باشوورى تارانى تىپەر كىرد و تەختى ۋەك قارەمانى كۆمەلانى خەلك ژيانى لە پىناۋ ئەۋان و بۇ خۇشى و شانازى ئەۋان بەخت كىرد .

سەرکەۋەكانى رىژىمى ھاكىم سەرەراى دىزابەتى و ناكۆكىەكانى ناچارەسەرى ناوخۇي خۇيان ، ۋەك ھەمىشە لە سەرکوت و كوشتارى كۆمەلانى خەلك و بزوتتەۋەى نارەزايى ئەۋان ھاۋپەيمانى يەكترن . ئىستاكە كرىكاران و زەحمەتكىشان و خەلكانى ستم لىكراۋ ۋلاتەكەمان لە ژىر توندىترىن شىۋەكانى سەرکوتن و پۇژىك نىە كە گوللەى ئىنسان كوزانى كۆمارى تارىكى و نەزانى و خورافە پەرەستى ئىسلامى دلى ۋولەكانى خەلك لە گۇشە و كىنارى ۋلاتەكەمان نەپىكى . لە ھاىكىدا تازىانەكانى بىدادگانى رىژىم لە سەر جەستەى كرىكاران و زەحمەتكىشان دىە خورائى ، لە ھەل و مەرجىك كە دىكتاتورى ھەوسار پچراۋ سىبەرى نگرىسى خۇى ۋەك بايەقۇش بە سەر سەرى كۆمەلانى خەلكى رەنجدەر و ستم لىكراۋ داخستوو ، بىكارى و برسەتى ، بى خانوۋى و ھەزاران نەھامەتى تر كۆمەلگى ئىمەى بەرەۋ كارەساتىكى دلئەزىنى مېزوۋى دەبات ، لەم ھالەدا پەيكارى سىياسى خەلك و لە پىشەۋەى ئەۋ چىنى كرىكار ھەروا بەردەۋامە . بەلئ ، خۇپاگرى و خەبات ، سەرەراى ھەوراز و نشىۋى زۇر لە ھوۋلايى كۆمەلگى ئىمە جەريانى ھەيە . بارودۇخى زۇر نالەبارى ئابوۋرى ، توندى بوۋى دىزابەتەكانى چىنايەتى و قەيرانى ھەموو لايەنەى كە رىژىمى دواكەوتوۋى دەسلەتدار لە چارەسەرى ئەۋ بى توانايە ، خۇ بە خۇ كۆمەلانى زۇرتى لە خەلكى ژىر ستم و چەوساۋە بۇ لاي خەباتەكانى بلاۋە بەلام بەردەۋام ۋادەكىشى . بەلام ئەم خەباتانە لە ھەر شوپىنىكى كار و ژيان پىۋىستى ھەيە بە رىكخستن و بەرنامەى روون

لىستەى شەھىدانى رىكخراۋ و ئەدەبىياتى شۇرشگىرانە

لاپەرى ۶

لاپەرى ۱۰

ۋوشەى سىياسى

كار ، خانوو ، ئازادى - كۆمارى فىدراتىۋى شوورايى !

پاشماوهی سهرکوتن بؤ کؤمه لانی . . .

دهداته سیاسهتی تووندتر کردنی سهرکوت و خولفاندنی کهش و ههواي ترس و توفاندن له ناوځوی کؤمه لگادا تاكو مهگهر بهم شیویه بهر به پهرساندنی خهباتی کؤمه لانی زهمه تکیش بگری و سیاسهتی بی مافی خه لک ، تووندتر کردنی چهوساندنوه و تالانی کریکاران و زهمه تکیشان بهرپوه ببات . کؤمه لانی رهنج دیتووی خه لک که زؤرتتر له دوو دهییه سیاسهتهکانی یهکجار دواکهوتووانه ، تالانگه رانه ، شهرخووانه و سهرکوتگه رانهی ریژی می حاکیم

تهجروویه دهکن و ههزاری و چارهپهشی به گوشت و بیست و نیسی خویان ههست دهکن ، نهمرؤکه ناتوانن نهفرت و بیزاری خویان له سهرکردهکانی ریژی می و یاساکانی دواکهوتووانه ی دزی مرویی نهو بشارنوه و خواریاری رووخاندنی ریژی می له تهواوهتی نهون . ریژی می که جگه له رووخاندنی له تهواوهتی نهو و به ههموو دام و دهزگاکانی پهپوهندیار له گه ل نهو ، ههر جؤره ئالوگؤریکی تر له پیکهاتی نهو به مانای رازاندنوهی دهسلاتی سهرکوت و ههزاری حکومهتی چهوسینه رانه یه .

ئیرادهی خه لکی چهوساوه بی گو مان له سهر رووخاندنی دهسلاتی زولم و ستمه . سهرکوتن بؤ کؤمه لانی خه لکه ، به ههموو هیزمانه وه بؤ ریخستن خهباتی کؤمه لانی خه لک تی بکوشین .

پاشماوهی بههیزتر بیت پهیکاری . . .

ژیان و راستیهکانی سهرسهخت و نهزموونی خویناوی نزیك به ۲۵ سال خهبات ، کریکاران و زهمه تکیشانی فی ر کردوه تاكو گؤره پانی فریوکاری دهسلاتنداری دواکهوتوویی و سهوداگه رانی ئوپؤرتونیست _ ریفورمیستی نهوان تهسکتر و دیسان تهسکتر بکن . دواکهوتوویی دهسلاتدار که تا دوینی تیدهکؤشا تاكو له زیر ئالای شهر ی دواکهوتووانه و پاشان دروشمی نوژن کردنی ئابووری ، کؤمه لانی خه لک بکاته گوشتی ده می تۆپ و یان هیز و توانای نهوان به نرخیکی ههزان بؤ وه دس هینانی قازانجی زؤرتتر بؤ پر کردنی گرهانی خویان به کار بهینی ، نهمرؤکه پاش ۲۵ سال بهرپوهبردنی سیاسهتی دزی مرویانه و چهوسینه رانه چی تر رووداوخوازی و ههپهشی نهو به بوونهی هه ل و مهرجی نوئ پاش هاتنی راسته وځوی هیزهکانی ئیمپریالیزم وهک هاوپهیمانانی دیرینی ځوی ، ناتوانی بیته هوی مانه وهی جگه له وهی که وهک راسپارده یک رهوتی بزووتنه وه له هیلی نهسل و راسته قینه ی ځوی به لاری ببات . بینیمان و دهبینین که چؤن سیاسهتی به روالهت ((نوژن کردنی ئابووری)) ځوی به قهیمهتی ههزاری و چارهپهشی و بی مافی ههر چی زؤرتتری زؤرینه ی خه لک ، واته کریکاران و جووتیاران ، کاسیکاران ورد ، فه رمانبهران و تویرهکانی تری زهمه تکیشی خه لک چی به چی کرد و نهمه له حالیکدایه که سهرکردهکانی تالانجی کؤماری نیسلا می بی شهرمانه ئیدبعا دهکن که گواپه چهوساندنوه نیه ، کریکار و سهرمایه دار ده بی برایانه چه رخی ئابووری ولات بسوورین و ئابووری تیک شکاوی ولات سهر له نوئ دروست بکن . نهمرؤکه بهردهوام بوونی خهباتی چینی کریکار نهم راستیه دهسه لمین که زهختی ژیان به سهر شانی چینی کریکار نهونده تاقهت پرؤکینه که کریکاران سهره رای خهته ری دهسگری ، نهشکنجه و مردن و بیکار بوون و برسیهتی دریره به خهباتهکانی مانگرتن و نارهازی و خوپیشاندانی تووند و تیژی خویان له بهرانبهر هیرشی ریژی می ددهن و له قازانج و بهرزه وهندی خویان دیفاع دهکن .

به لئ ، چینی کریکار که بؤ نازادی ځوی و له و

ریگیهیدا بؤ نازادی ههموو کؤمه لگا و تهواوی مروقهکان پهیکار دهکات ، له ریگی به نهجام گه یاندنی نهرکهکانی میژوویی ځوی له گه ل زؤر گیر و گرفت و دژواری ریگا رووبه روویه . سیتهمی چهوسینه رانه و دهسلاتنداری دواکهوتووانه سهدان و ههزاران نامرزی سهرکوت و فریوکاری و درؤ و دهلهسه ی به کار هیناوه ، به ههموو هیز و توانای بهر به بهرزبوونهوی ناستی تیگه یشتنی کریکاران و ریخستن و یهگرتن و ورده جهنگاوه ری نهوان دهگری ، به هوی نورگانهکانی به کریگیاری ځوی وهک شووراکان و نهنجومنهکانی نیسلا می ، له لایکه وه به که لک وهرگرتن له تهعهسوباتی مهزه بی و میلی و له لایکی دیکه وه له وشیری کریکاران و تیگه یشتنی نهوان به نیسبهت قازانجهکانی چینایه تی و میژوویی خویان ، ریگر ده بی . کریکارانی پیشره له ناو کارخانهکان و ناوهندهکانی کریکاری دهر دینئ ، دهریان دهکات ، دهیان خاته زیندان ، نهشکنجه و ئیعدامیان دهکات و ههموو ههول و تهقه لای ځوی بؤ پیک هینانی دوو بهرهمی خستنه وه له ریزی کریکاران و به لاری بردنی نهوان به کار دینئ .

ریژی می کؤماری نیسلا می له مهوادی ۲۵ سال دهسلاتنداری نگرسی ځوی ، کؤمه لگای بهرهو بهر بهریهت و وهحشیکه ری سهدهکانی ناوه راست بردووه ، له بهرانبهر خهباتهکانی چینی کریکار و کؤمه لانی خه لک فاشیستی ترین شیوهکانی سیاسهتی سهرکوت و فریوکاری و زهوت و پی شیل کردنی سهرتائیتین مافهکان و نازادیهکانی تاکهکسی و گشتی به کار هیناوه . له لایکه وه نهزموونهکانی کریکاران له مهوادی نهم ۲۵ ساله ی حکومهتی خوین و جنایهت و فریوکاری و درؤ و دهلهسه ، نهوان فی ر دهکات که هیچ هیزیک جگه له هیزی ریگ خراو و یهگرتووی ځودی کریکاران ناتوانی رزگاریدری کؤمه لگا له ههموو نههامهت و گرفته ی سیسته می زالمانه ی داسه پاو بیت . و هیچ هیزیک ناتوانی قورسای ههزاری و نه داری له سهر شانی چینی کریکار و زهمه تکیشانی کؤمه لگا هه لگری ، جگه له هیزی ځودی کریکاران . پووچه ل بوونی وهعد و به لینهکانی به دوور له راستی دهسلاتداران بؤ چینی کریکار و کؤمه لانی خه لک به تهواوی ئاشکرا بووته وه ، کریکاران له

ژبانی رږژانه و به تهر و به تيگه‌يشتون که هیچ ناشتبونونه و هیک له نيوان سيستمی سهرمايه‌داري و چینی کریکار وجودی نیه . به دواي نهو هه‌موو وهدد و به‌لینه ، ستم و سهرکوت تووند و چه‌وساندنه‌وه زورتر بووه‌ته‌وه ، حق دسی کریکاران له بهران‌بهر هه‌ستانی سهر سوور هیته‌ری نرخی کهل و په‌له‌کان به‌رده‌وام داده‌به‌زی ، راده‌یکی زورتر له کریکاران بیکار دهن ، کریکاران به هوی سهرکوتی هه‌وسار پچراو و دام و ده‌زگای سهرکوت و سیخوری حکومت له ناوه‌نده‌کانی کریکاری ناتوان ریخراو و دامه‌زراوه و بیگهاتی سهربه‌خوی خویان بیگ بهین . له په‌ک قسه‌دا به شیوه‌یکی به‌رده‌وام ژبانی کریکاران و زه‌حمه‌تکیشان رږژ له

قوتابیان و . . . ریژیم هه‌مووی نه‌مانه ده‌زانی ، بویه هه‌ست به زورترین خه‌تەر له لایه‌ن چینی کریکار به نیسه‌ت خوی ده‌کات . به‌لام له ههل و مهرچیک که چینی کریکار ، هیشتا بلاوه‌یه و ریخستنی سیاسی _ سینفی سهربه‌خوی نیه ، له ههل و مهرجی ناسکی نیستادا ، نهرکه‌کانی سهر شانی کریکارانی پیشرو و کومونیست زور قورستر له ههر کاتیکی‌تره . نه‌وان ده‌بی به هیژ و توانای سهد نه‌وه‌ندی پیش خه‌ریکی ته‌بلیغ و پی راکه‌یاندن و چالاکي ریخه‌رانه له نیوان کریکاران بن . خه‌باه‌ته‌کانی کریکاران له ههر ناست و شیوازیکی نه‌و ریبه‌ری بکه‌ن و له ههر سهرکه‌وتنیکی ته‌نانه‌ت بجوکی کریکاران پایه و پردیک بؤ سهرکه‌وته‌کانی‌تر

دواي رږژ دژوار و دژوارتر ده‌بی ، سهره‌تائیتین نازادیه‌کان و مافه‌کانی کومه‌لایه‌تی و سیاسی نه‌وان له لایه‌ن ده‌سه‌لاتداران زه‌وت و پیشیل ده‌کری .

ریژیمی کوماری نیسلامی وه‌ک هه‌موو ریژیمه‌کانی سهرمايه‌داري دیکه له ریخستن و تیگه‌يشتنی کریکاران ده‌ترس و به دامه‌زاندنی ریژیمی تیرو و خه‌فه‌خان ، سهدان کریکاری پیشروهی گولله‌باران کردوه ، هه‌زاران کریکاری خه‌باتگیر و پیشروهی له سهر کار دهر کردوه و یان خستویانه زیندان ، له به‌ر نه‌وهی که هیژی مه‌زنی کریکاران به باشی وه بیر دینی که چون حکومتی پاشایه‌تیا به نه‌ژنو دهر هینا و نه‌ویان تیک شکاند . دامه‌زاندنی شووراکان و کومیته‌کانی شورشگیرانه ، پشتیوانی کریکاران له خه‌باتی جووتیاران ، خویندکارانی زانکوه‌کان ،

دروست بکه‌ن .

هاوریانی کریکار و هه‌موو کریکارانی پیشروهی نابی ساتیک له ریخستن و تیگه‌یاندنی کومه‌لانی مه‌زنی کریکاران به نیسه‌ت فازانجه‌کانی چینایه‌تی خویان چاوپویشی بکه‌ن .

ده‌بی له ههر نارده‌زایه‌تی و مانگرتنی بجوک که دژی سهرمايه‌داران و ریژیمی لایه‌نگر و پشتیوانی نه‌وان ده‌کری نیستفاده بکه‌ین تا‌کو کریکاران له فازانجه‌کانی چینایه‌تی خویان تی بگه‌ینین ، نه‌وان ریک بکه‌ین و شور و شه‌وقی خه‌بات له نیوان ریزه‌کانی نه‌وان زیندو بکه‌ینه‌وه . ناسوی سهرکه‌وتنی کریکاران به ریخستنی نه‌وان دهرده‌کوهی .

www.fedayi.org

پاشماوهی وت و ویژی هاورئ یه‌دی له گهل . . .

په‌یمنی خویان له گهل دهره‌بگه‌کان و پیوانی نائینی پته‌وتر کرد و به یارمه‌تی نیمپریالیزمی به‌ریتانیان ره‌زا شایان هینایه سهر کار و تاجی پاشایه‌تیا له سهرئ دانا . ره‌زا شا وه‌ک به‌کریگیرای به‌ریتانیان و نوپنه‌ری چینه‌کانی ده‌وله‌مه‌ندی کومه‌لگا به ریخستنی ده‌وله‌تی ناوه‌ندگرا هه‌موو نازادیه سیاسی‌ه‌کانی پاشماوه له ده‌ورانی مه‌شروتیه‌تی سهرکوت ده‌کرد و هه‌موو حیزبه‌کان ، یه‌کیه‌تیه‌کان و پیگه‌ته‌کانی‌تری پیشکه‌وتووی هه‌لوه‌شاندوه . سهره‌رای نه‌مه‌ی که له سالی ۱۳۲۰هـ هه‌تاوی (۱۹۴۱هـ زائینی) نه‌وه‌یان له سه‌لته‌نه‌ت لایرد و کوره‌که‌یان له جیگای نه‌و دانا ، به‌لام یاسای ره‌شی سالی ۱۳۱۰هـ هه‌تاوی (۱۹۳۱هـ زائینی) که ههر کوبونه‌وه‌ی سین که‌سیان به توومه‌تی بیر کردنه‌وه‌ی کومونیستی قه‌ده‌غه و سهرکوت ده‌کرد و هه‌روه‌ها تا‌کو راپه‌رینی ریبه‌ندانی سالی ۱۳۵۷هـ هه‌تاوی (۱۹۷۱هـ زائینی) به سهر چاره نووسی خه‌لک حاکیم بوو .

بهم شیوه‌یه له که‌ش و هه‌وایکی سهرکوت و نه‌بوونی پیگه‌ته‌ سینفی و سیاسی‌ه‌کان شورشی ریبه‌ندان رووی دا و ریژیمی پاشایه‌تی رووخا و به‌شیک له بورژوازی په‌پوه‌ندی دار به دام و ده‌زگای سه‌لته‌نه‌ت (که نیشتایش خویان به به‌شیک له ئوبوزیسیونی ریژیمی حاکیم داده‌نین)

له ده‌سه‌لاتی سیاسی لا بران ، به‌لام به‌شیک‌ترین له گهل وه‌زعی ریژیمی تازه خویان ریک خست .

بهم شیوه‌یه چینی سهرمايه‌داري ئیران به یارمه‌تی و هاوکاری هیزه‌کانی دهره‌کی ریگا خوش که‌ری دامه‌زراوی حکومتیکی ره‌شی مه‌زه‌به‌ی له ئیران بوو و یه‌کیک له دواکه‌وتووترین سهرخانه‌کانی سیاسی سیستمی سهرمايه‌داري له تیکه‌ل بوون له گهل مه‌زه‌هب به سهر چاره نووسی خه‌لک داسه‌پیندرا و له‌و ریکه‌وته تا نیستا نه‌ک ته‌نیا نازادیه دیموکراتیکه‌کان و داخوایه‌کانی خه‌لک وه دی نه‌ها‌تووه ، به‌لگو یاسا‌کانی دواکه‌وتووانه‌ی مه‌زه‌هبیش پی زیاد کراوه .

« به‌شی سی‌بهم له ژماره‌ی داها‌توو »

دامه‌زری کوماری فیدراتیوی شوورایی ئیران!

چ ئامانچىك و بۇچى ؟

ئىمە پېشترىش گۇتومانە كە نامانجى ئىمە ، دامەزراندىنى حىزبى كرىكارانى ئىرانە . دەبى ھەموو ھەولەكانى خۇمان بۇ گەيشتن بەم نامانجە وەگەر بخەين . ئىمە ھەنگاوى زۇرمان بۇ گەيشتن بەم نامانجە ھەلگرتوو ، ئىستائىش بە ناشكرائى دەلئىن كە بە بى ھەول و تىكۇشان بۇ گەيشتن بەم نامانجە ھىچ جۇرە نەركىكى تايبەتى بۇ ھەر كام لە رەوتەكانى مەبەستى ئىمە چاوەروان ناكەين . بەلام نايانەمە بەم مانايەيە كە تاكو گەيشتن بە ناوا حىزبىك و بە بى وەدى ھاتنى ئەو لە ماوھىكى كورت ، ئىمە وەك تەشكىلاتىك ، ھىچ نەركىكى ترمان نىيە ؟ بە شىوھىكى حەتمى وەلامەكە نەيە . بە پىچەوانە ، ئەم نامانجە تەنيا كاتىك لايەنى بەكردەو بە خۇو دەگرئ كە ئىمە بە راستى وەك يەكك لە پايەكانى ناوا حىزبىك لە نەركەكانى خۇمان تى بگەين و بە ھوشيارى و سوور بوون لە ھەر ئەمروو بە نامانجەكانى ناوا حىزبىك ھەنگا و ھەلگرىن . ئەمروكە ئەم راستىە لە ھىچ كەسك شاراو نىيە كە نە تەنيا رىكخراوى ئىمە بەلكو تەواوۋەتى بزوتتەوۋەدى چەپى پىك ھاتوۋى ئىمە ، بە گشتىدا بزوتتەوۋەدى دەروەدى و لاتە . ئىستا زۇر دەمىكە كە نە تەنيا ئىمە ، بەلكو بە شىوھىكى ئەساسى ھەموو رىكخراوۋەكانى سىياسى ، نە رەوتى پەرەساندن بەلكو رەوتى فەرسائىشى ناوخۇبى تىپەر دەكەن . واز ھىنان لە كار و چالاكى ، بى نامانج بوون ، بە شىوھىكى فراوان پەردى گرتوو . دوور گرتن لە تەشكىلات بووۋتە جۇرەيكى لە شەخسىەت . بەشك لەم مەسەلەيە دەگەرپتەوۋە بۇ پاشەكشەى بزوتتەوۋەدى ئىمە ، راوستانى كاتى بزوتتەوۋەدى خەلكى و بى ھىزى ئەو لە بەرانبەر سەركوتى رىژىم . بەلام بەشكىكى تر لەوئىش دەگەرپتەوۋە بۇ مەسەلەى كرددەوۋەكانى ناوخۇبى بزوتتەوۋەدى ئىمە ، جىابوونەوۋەكانى يەك لە داۋى يەك ، نالەبارى سىياسى _ ئايدولۇژىك و تەشكىلاتى ئەو . گۇرىنى بەردەوامى رىكخراوۋەكانى تا رادەيك بە

ھىز و خەلكى بە رىكخراوۋەكانى بچۇك و وردى ئەمروكە ، نە تەنيا ئومىد بە داھاتوۋى باشتر _ ھەتا بۇ ئەندامانى ھەلسووروى ئەم رىكخراوانە _ بەلكو پەردە ئەداتە ناومىدى زۇرتتر لە درىزەپىدان بە بارودۇخى ئىستا . بە تايبەت ئەمەى كە گورەپانى چالاكى ئىمە ، ھەر رۇز بچۇك و بچۇكتر دەبى و تەنيا بە بلاوكردى گۇفار يا چەند راگەياندرار و ئاكسىونى لە دەروەدى و لات بەرەست دەبى . ئەمانە ھەموويان ھىچ سەرنجى ھىزەكان بۇ لاي خۇيان راناكىشن چ بگا تە راكىشانى ھىزەكانى تازە بەروەلای بزوتتەوۋە ! تەنيا ھىزى يەكگرتوۋى ئىمەيە كە دەتوانى و ھەمىشە دەتوانى ، رەوتى بە پىچەوانەى ناوخۇبى ئىستائى رىكخراوۋەكانى سىياسى راوۋەستىنى ، بەر بە دوورى كردن لە تەشكىلات بگرئ و كۇمەلەيك پىك بىنى كە بتوانى لە رەوتى رووداۋەكانى سىياسى رۇلى كارىگەر بگرئ .

ئىمە وەك تەشكىلاتىك ، دەبى ماتورى ناوا فىكرىەتتىك لە بزوتتەوۋەدى ئىران بىن و بە ھەموو ئىمكانىياتى خۇمان لە بلاو بوونەوۋەدى ناوا بىروبوچوونىك و گۇرىنى ئەو بە كرددەو تى بكوئىش . لە يەككىتى بۇ كرددەو تاكو ساز كردنى تەننەت گەتوگۇدەكانى گشتى لە گەل ھەلسووروانى بزوتتەوۋە لە ھەر رىكخرا و لە گەل ھەر فىكرىەتتىك ، تاكو يەككىتەكانى بەردەوام لە گەل ھىزەكانى ھار رىگا ، ھىلەكانى بەردەم رىگائى ئىمە پىك دىنى . بۇيە ناوۋەركى چالاكى ئىمە لەم كاتەدا ، لايەندار كردنى چالاكىەكانى بە كرددەو و ئامانجدار كردنى ئەو بۇ زال بوون بە سەر قەيرانى چەپ و يەككىتى لە رىزەكانى ئەو . بەلام قەيرانى چەپ بواردەكانى جىاوازى ھەيە ، و پىش لە ھەموو شت قەيرانىكى پىكھاتى و ئايدولۇژىكە . چۇن دەتوانى لايەن گرتن لە كارى يەكگرتن لە گەل چارەسەرى گرفتەكانى پىكھاتى و ئايدولۇژىكى چەپ پىكەوۋە گرئ دا ؟

چەپ ، رەوتىكى راوۋەستا و نىيە ، تەشكىلاتى سىياسى ، تەنيا لە رەوتى كرددەوۋەدى كۇمەلەيەتى بە ھەر رادەيك لە بەرەست بوونى ئەوۋە كە ھەيە و كارى ئايدولۇژىكىش دەكات . تەنيا ئەنجامدانى كارى تىئورىك ، نە تايبەتمەندى تەشكىلاتىكى سىياسى بەلكو تايبەتمەندى ھەر دامەزرانوىكى تەحقىقى و

لەم دەستە دامەزرانە . بۇيە لەم روانگەيشە بىروبوچوونىك كە بىرواى بە يەكەم چارەسەرى قەيران و داۋى كرددەويە ، بە كرددەو سىياسەتى لە ناوچوونى چەپ لە ھەموو بوراھكانى ئەو . پراتىكى كۇمەلەيەتى روون و لەم زەمىنەيەدا يەككىتى كرددەوى چەپ ، تەنيا ھىلىكە كە ھىز ، ئىمكانىيات و تواناى پىويست لەم كاتەدا بۇ چارەسەرى گرفتەكانى چەپ دەتوانى نامادە بكات . لە لايكىتر ، كرددەوى بە جى و ئامانجدارى تەشكىلاتىك لە ناو بزوتتەوۋە ، سنورى روونى لە گەل ئاكسىونىزىم و كرددەو بۇ كرددەوى ھەيە . ناوۋەركى چالاكى ئىمە وەك تەشكىلاتىك دەبى لە ھەل و مەرجى ئىستادا بوونى زىندو و چالاك لە رووداۋەكان و مەسەلەكانى ئىستائى رۇزانە لە گەل چالاكى تىئورى لە بواردەكانى سىياسى و ئايدولۇژىك لە ھىلى نامانجەكانى روون و دىيارىكراو بىت .

۱ _ كارى تىئورىك و سىياسى بۇ وەدى ھاتنى چەپى يەكگرتو ، لە گەل فەرھەنگى روونى سىياسى و ئايدولۇژىك .

۲ _ رىكخستن و بەشدارى لە چالاكىەكانى بەكرددەو دۇ كۇمارى ئىسلامى ، يەككىتى كرددەو لە سەر بتبەتەكانى پەپوۋەندىدار بە چارەنووسى خەلكى ئىران .

۳ _ دىفاع لە خەباتەكانى خەلكى ئىران دۇى حكومەتى كۇمارى ئىسلامى و داخووزىيەكانى ئەوان لە بەرانبەر ئەم رىژىمە ، لايەندار كردنى ئەم خەباتانە بۇ رووخاندى رىژىم و دامەزراندىنى دىموكراسى .

ئىمە وەك تەشكىلاتىك دەتوانىن و دەبى لە تىكۇشان بۇ رىزگارى خەلكى و لاتەكەمان لە نەھامەتى كۇمارى ئىسلامى ، رۇلى كارىگەرى خۇمان بگرىن . بە بى ئەوۋە كە سەبارت بە نەركەكان و سنورى كار و چالاكى خۇمان تووشى قسەى گەورە و بە دوور لە راستى بىن .

دەبى لە گەل راستىەكان ، وەك راستىەكان ھەلسوكەوت بگەين و بۇ گۇرىنى ئەوان تى بكوئىش و گۇرانكارى لە راستىەكانى ئەمروۋى چەپ ، نامانجىكى بچۇك لە گەيشتن بە نامانجى ئومىد بەخشى داھاتوۋ نىيە !

وت و ویرتی هاورې یه دی له گه ل گوډاری ((کار کمونیستی)) سه بارهت به دروشمی کوډاری فیدراتیوی شوورای ئیران و مهسه لهی سته می نه ته وایه تی و نه ته وهکان له ئیراندا !

((بهشی دووه م))

ورده بورژوازی که هم له ناوځی دسه لات و هم له ناووهی نؤپؤزیسیون چالکی دهکن ، نوینه رایه تی دهکری .

نم بزوتنه وه ناسیونالیستی به له بهر چاو گرتنی نال و گوره کانی نم دواپی به له ناستی جیهان و نهو رهوتی که له ناوچه ی رژه لاتی ناوهراس و رژه لات به ری که وتوو و هرهو ها له پیوهندی له گه ل نال و گوره کانی ناوځی ولات که له حالی به زربونه وهی ، له نم په پیکه ری خوی دا چی تر له گه ل سه رمایه داران و خاوهن زهویه کان و مافیای مائی و هیتد . . . سهر و کاریکیان نیه و زورتر به دزی ناوهند گرایی و دیوان سالاری حاکیم به سهر ولات خه بات دهکن . زوربه ی لایه نگرانی نم بزوتنه وهی به تایبهت له بهشی ورده بورژوازی مام ناوهندی له بهر بیزار بوون له حکومتی ئیسلامی راپه ریون تا نه وهی که دوژمنایه تی بکن له گه ل نه ته وهی فارس و نه ته وهکانی تر ، بویه له باس کردن و خه بات بؤ نازادیه سیاسی هکان و مافه کانی شارستانی دیفاع دهکن . و نه مهش لایه نیکی پیشکه وتوو به خه باتی نه ته وایه تی نه وان ده دات ، به لام گرفت لیړه دایه که نه مان پیان وایه نم داخوازیانه له چوارچیوهی سیسته می بورژوازی ئیران له گه ل هیندی که دسکاری و ریفورم مومکین دهکری .

له حالی که فیکریه تی بورژواپی خؤدموختاری و فیدرالیزم نه و کاته که به باوهر نیسه بت به بوونی سه رمایه داری باسی له سهر دهکری ، نه مه به مانای به رده وای نابه رابه ری ئابووری و چه وساندنه وهی نه ته وهی ژیر ده ست به ههر شیوه و شیوازیکی سیاسی له لایه ن نه ته وهی دسه لات دار و یان سیسته می دامه زراوی حاکیمه .

بویه ورده بورژوازی ریگریکی گرینگه له سهر ریگای گه یشتن به نه و نامانچ و داخوازیانه و ههل و مهرج و بارودوخیک که تنیا به دامه زرانندی نه وانیه که ههر نم دروشمی خؤدموختاری

پاشماوه له لاپهړی ۷

نه ته وانه نوینه ری مافی چاره نووس و سه ربه خوی نم نه ته وانه نیه و نه گهر له دوو گروپی هه لگری شوینیزم و ناسیونالیزمی تووند ره و ئی گهرین ، نهی هیزی کؤمه لایه تی نم بؤچوونه له نیوان نه ته وهکان چ گروپه کانیک پیک دینی ؟

یه دی : چاو ئی کن ، من نامه وئ هه موو نم گروپانه له یه ک ریز دا بنیم . له بهر نه وهی که زوربه ی نه وان یان لیکنده وهیکی راست و دروست و زانستی و میژووی و چنیایه تی له وهزی کؤمه لگایان نیه و بهرنامه کانی نه وان نه له سهر نه ساسی پیکه تی ئابووری و کؤمه لایه تی و بارودوخی چنیایه تی له ئیران ، به لکو پارچه چارچه پیکه له بهرنامه ی حیزبه کانی تر و یان له ژیر کاریگری جه ویکن که هیندی که جار له گه ل به کار هینانی ناسیونالیزم سه بارهت به رته می مافی دیاریکردنی چاره خؤ نووسین و رته می سته می نه ته وایه تی له ئیراندا پیک دیت ، و ناتوان خاوهن هه لویست و ریگا چاره سه ریکی یه کجاری ، روون و شیوا دیفاع ئی کردن بن . به رای من پیویستی چاو خشاندن و پیداچوونه وهی ره خنه گرانه و به دوور له ته عه سوبی بهرنامه و هه لویسته کانی نم هیزانه به تایبهت نه وانیه که خویان به کؤمونیست ده زانن له هه موو شتیکی تر به پیویست تره .

به لام له مانیه که هه لویسته کانی گشتی و نادیاریان هه یه ئی گهرین ، لیړه دا ئیمه له گه ل جوړیکی دیکه ی ناسیونالیزم به ره و رووین و هه روا که پیشت روونمان کرد زوربه ی نم بؤچوونه ناسیونالیستیانه له باس کردنی مه سه له ی خؤدموختاری و فیدرالیزم له دیموکراسی لیبرالی ئیلهام وهر دهگرن .

به لام نم بزوتنه وه ناسیونالیستی به ئیران و له نیوان نه ته وهکانی ژیر سته م که له دیموکراسی لیبرالی ئیلهام وهر دهگرن ، له م کاته دا له لایه ن به شیک له روشنیرانی قه له م به ده ست ، به شیک له پیواوه نائیینه کان و گروپیک له تویره کانی تی

نه مرؤکه داخوازیه سیاسی و دیموکراتیکه کان به شیوه نیک له گه ل داخوازیه ئابووری و یه کسانى خوازانه کان تیکه ل بووه که مه سه له ی ناسیونالیزمی له گه ل زور مه سه له ی کؤمه لایه تی و ئابووری پیکه وه گری داوه ته وه و بورژوازی نم نه ته وانه نه تنیا نه یان توونیوه و ناتوان له داخوازیه بنه رته تی هکانی ئابووری ، کؤمه لایه تی و سیاسی و ناسووده پی نم خه لکه زور پشٹیوانی بکن ، به لکو بورژوازی نم نه ته وانه ته نانه ت له ریفورمه کانی کؤمه لایه تی ش خویان ده کیشنه وه .

بویه نم گروپه ناسیونالیستیانه که قسه مان ئی کرد به بی هؤ نیه که خویان له خه باتی رادیکالی کریکاران و زه حمه تکیشان ده کیشنه وه ، دروشمه کانی خویان له فه زائیکی بووچه ل راده گه یین ، چؤنکه بورژوازی نم نه ته وانه له بنه رته وه مه یلیکیان به نازادی کردنی کؤمه لانی زه حمه تکیش له ژیر سته می ئابووری و سیاسی نیه و هه رگیز له لایه ن کریکاران و زه حمه تکیشانی نم نه ته وانه پشٹیوانیان ئی ناکری . به شیوه یکی کورت ده توانین بلین نم گروپانه له ههل و مهرجی ئابووری و کؤمه لایه تی ئیران له دوزینه وهی ناوهرؤکی کؤمه لایه تی بؤ ناسیونالیزمی خویان عاجزن و له باشتیرین حالدا ده بنه نامرزی ده ستی بورژوازی له فریودانی بیر و بؤچوونی گشتی و په ره پیدان به دووبه ره کی و ناکؤکی له نیوان نه ته وهکانی نیشته چی له ئیران و خراپ که لک وهرگرتن له و بؤ به رده وای نه و وه زعه ی که هه یه .

پرسیار : نه و گروپانه ی که قسه له فیدرالیزم و خؤدموختاری ده کن و یان نه و ده سته له ره وت و که سایه تیانه ی که مافی چاره ی خؤنووسین به رده می ده ناسن به لام هیچ جوړه ریگا چاره سه ریکی سیاسی دیاریکروئیک بؤ نه و پیشنیار ناکه ن و هیندیکیش نم مه سه له بؤ پاش به وه دی هاتنی مافی هاوولاتی بوون حه واله ده کن ، پرسیار نه مه یه که نه گهر بورژوازی میلی نم

لیره‌دا به له بهر چاوگرتنی ناماره‌کانی بهر دس و تاریفه‌کانی که لینین سه‌بارت به ریزه‌بندی توپژده‌کان له لادیه‌کان هه‌یه‌ی ، ئەم توپژانه ده‌بینین :

- ۱ _ پرولیتاریای لادئ
 - ۲ _ جووتیارانی هه‌زار (نیوه پرولیت)
 - ۳ _ جووتیارانی ورده پا
 - ۴ _ جووتیارانی مام ناوه‌ندی (میانه حال)
 - ۵ _ جووتیارانی مورفه (ئاسووده حال)
 - ۶ _ سه‌رمایه‌دارانی زهوی یان بورژوازی لادئ
- ۱ _ پرولیتاریای لادئ : پرولیتاریای لادئ پیش له ریفورمی زهوی له سالی ۱۳۴۱ خاوه‌ن پێودانگ نه‌بووه و له سالی ۱۳۵۵ زۆرت‌ر له ۵۷۲۰۰۰ بنه‌ماله‌ی وه بهر ده‌گرت . ئەمانه زۆرت‌ر له فرۆشتنی هیزی کاری خۆیان گوزهران ده‌که‌ن و به شیوه‌ی کریکاری به‌کری گراو له لایه‌ن سه‌رمایه‌دارانی زهوی و خاوه‌ن زهویه‌کانی گه‌وره و ئاسووده ده‌چه‌وسیندرینه‌وه . بنه‌ماله‌کانی ئەم توپژه په‌پوه‌ندیه‌کی ئەوتۆیان به لادئ نیه و له ساله‌کانی ئەم دوانیه‌دا رشاده‌یه‌کی زۆر له‌وان هاتوونه‌ته به‌رهو شاره‌کان .

۲ _ جووتیارانی هه‌زار (نیوه پرولیت) : لینین ده‌لی : " نیوه پرولیت‌ه‌کان یان جووتیارانی به‌ربلاو یانی ئەو که‌سانه‌ی که به‌شیک له گوزهرانی خۆیان له ریگای به‌کری‌گیراوی له دامه‌زراوه‌کانی کشتوکالی و پیشه‌یی سه‌رمایه‌داری وه دس دینن و به‌شیک‌تر له ریگای کار کردن له پارچه زهویه‌کی خسوسی خۆیان یان زهوی به‌کری که تهنیا به‌شیک له به‌ره‌مه‌کانی پێویست بۆ خوراکی بنه‌ماله‌ی ئەو دابین ده‌کات . "

جووتیارانی هه‌زار یان نیوه پرولیت‌ر نیک به‌یه‌ک ملیون که‌سن که ۴٪ ی خاوه‌ن زهویه‌کان پیک دینن و ۵/۴٪ هه‌موو زهویه‌کانی کشتوکالی هینی ئەم توپژه‌یه . له ۰/۵ تا ۲ هه‌کتار زهویان هه‌یه و نیوه‌نجی زهوی بۆ هه‌ر بنه‌ماله تهنیا ده‌گاته ۰/۸۲ ی هه‌کتار .

به‌م جوژه ئەم چه‌شیمه‌ته زۆره‌ی لادئ ناتوانی لانی که‌می ژیان و گوزهرانی خۆی دابین بکات و مه‌جبوو ده‌بی وه‌ک کریکاری به‌کری گراو و به‌شدار هیزی کاری خۆی به سه‌رمایه‌داران بفرۆشی و پاش ته‌واو بوونی کشت و کال له سه‌ر زهوی بچۆکی خۆی بۆ کار کردن بیه‌توه به‌ره‌و شاره‌کان .

ئەم توپژه گه‌وره‌یه له لایه‌ن ده‌لاله‌کان رباخوره‌کان ، جووتیارانی ئاسووده ، سه‌رمایه‌داران و زهوی دارانی گه‌وره ده‌چه‌وسیندرینه‌وه و قه‌ره‌زده‌کانی ده‌وله‌تیش پێان نادریت و له هیندی‌ک جار مه‌جبوو بوون به قازانجی ۴۰٪ له رباخوره‌کان قه‌رز و به‌رگرن . له گه‌ل گه‌شه‌ی سه‌رمایه‌داری گری‌دراو و په‌ره‌گرتن و هاتنی ئەو بۆ ناو لادئ که تهنانه‌ت هیندی‌ک پیشه‌کانی ده‌ستی و ناومالی‌شی له ناو برد ئەم توپژه‌ی له کاریکی یارمه‌تی دهر بۆ دابین کردنی ژیان و گوزهرانی خۆی بی به‌ش کردوو . زۆربه‌ی کۆچ کراوانی وه‌زی بریتین له بنه‌ماله‌کانی ئەم توپژه له جووتیاران . راده‌یه‌کی زۆر که‌م له توپژی جووتیارانی هه‌زار و نیوه پرولیت به هۆی ریفورمی زهوی بوونه خاوه‌ن زهوی که ورده و نه‌وانیشیان له دس دا .

(به‌شی سیه‌م له ژماره‌ی داها‌توو)

چه‌کۆچه‌ خۆینی من له ده‌ستی کریکار
داسه‌ خۆینی من له ده‌ستی جووتیار

لیسته‌ی شه‌هیدانی ریک‌خراو له مانگی به‌فرانبار

به‌هه‌من ئابگه‌رمیان	فاتیمه‌ چه‌سه‌ن پوو‌ر نه‌سیل
هومایون په‌ریزاد	به‌هه‌من رۆچی ئاهه‌نگه‌ران
ناسر ته‌وفیق‌یان	سیروس سپه‌هری
خاتره‌ جه‌لایی	خودابه‌خش شالی
فه‌قی‌ر مه‌مه‌د زه‌ینول‌دینی	مه‌سرور فه‌ره‌ه‌نگ
سیروس قه‌سیری	فه‌ تحو‌للا که‌ریمی
مه‌مه‌د که‌مائی	چه‌سه‌ن مه‌حمودیان
شاه‌روخ میساقی	ئه‌که‌به‌ر مو‌عه‌یه‌د
مه‌مه‌د ره‌زا ئه‌حه‌دی	چه‌سه‌ن نه‌و‌روزی
مه‌نیزه‌ ئه‌شه‌رف زاده‌ کرمانی	فاتیمه‌ نه‌هانی

هوشی مین
شعر زندان
فلوت یک زندانی
نالهی فلوت که غم غربت دارد
در بند می‌پیچد
غم صدا را بلند و آهنگ شاد را
غمزه می‌کند
فرسنگی دورتر، آن سوی
گذرگاه ها و جویبارها
همسر تنهایی غرق در ماتم
از برجی بالا می‌رود تا

به خارج خیره شود.
از میان تمام بدبختی‌ها و مصایب
هیچ کدام بدتر از
محرومیت از آزادی نیست
حتا به خاطر یک کلمه
و یک حرکت زندانی
می‌شوی
و چون اسب و گاو با تو

پاشماوهی وت و وېژنی هاورئ بهدی له گهل . . .

راستهقیته وه دی دیت ، ههروها که له مهوادی ئەم یهك سهد ساله و به تایبته نیوهی دووهمی ئەو بینومانه و خهریکین دهیبینن ، و تهنیا له ههل و مهرجی له ناو چوونی ئەم کۆسپه گهورهیهیه که خۆدموختاری و فیدرالیزم جیگا خوی دهداته به تهواوی ناساندنی مافهکان ، نهتهوهکان و مافی جیا بوونهوه و دامهزراندنی دهولتهی سهربهخۆ و یان یهکیهتی نازادانه و دلخوازانه .

پرسیار . بویه بهم جۆره ئەم هیزانه و بۆچوونه سیاسیانه ناتوانن بهو ئامانجانیهی که رایان گهیاوندون بگهن و ریگا چاره سهری رادیکالی مهسهلهکه له چوارچیوهی سیستمیکی بورژوازی ئیمکانی نییه ؟

یهدی : درسته . جیا لهوهی که پیشتر له باره پیگهی کۆمهلایهتی ئەم جۆره بۆچوونانه باسمن کرد ، دهزانین که جیگا و شوینی کۆمهلایهتی ئەم گروپانه (که بهرزبوونهوهی ئاستی خویندهواری و پهپوهندی گرتنیش بهشیکه لهوان) به شیوهیکه که به پیچهوانهی جینی کریکار و توپژوهانی خوارهوهی ورده بورژوازی ، له کۆمهلگادا ئیکمانی به دست هیئانی جیگا و شوینی ئابووری و ئاسوودهیی باشتیان ههیه . و پله و پایهیک که ورده ورده به دست دینن له باشر کردنی خۆیان به کاری دینن و ئاسوودهیی ئابووری ئەم توپژوانهی که له لیبرالیزمی بورژوازی ئیلهامی وهر گرتوه و له گهل ناسیونالیزمی نهتهوهی خوی تیکهل دهبن ، بهره بهره له دروشمهکانی رادیکالی ورده بورژوازی جیا دهکاتهوه . و له رهوتی کردههوا کاتی که داخوایهکانی رادیکالی کۆمهلائی خهک له لایهن ئەوان بئ وهلام بمینیتهوه ، پیگهی کۆمهلایهتی پیشووی خۆیانیش له دست دهدهن . له ههمان حالههیش دا ئەم توپژوانه به نیهت دوو جینی بورژوازی و کریکار زۆر لاوازن و له گهل کۆمهلائی خهک پهپوهندی ئەو تۆیان نییه ، بویه هیچ کات و تهنانهت له ههل و مهرجی دس تئ وهردانی هۆکاری دهرهکیش ناتوانن ههستهی جینیکی دهسهلاتدار پیک بینن و له بهر ئەمهیه که خۆیان به خۆدموختاری

فهرهنگی و هیتد لکاندوهه ، به جیگای بیر کردن له مافی چارهی خۆ نووسین و نازادی و یهکسانی . له بهشی رادیکالی ئەم بزوتنهوهیش ئیمه له گهل ئەم رهوته بهرهو رووین . لهو جیگایه که ئەم چهپه رادیکاله بۆ گهیشتن به دروشمی خۆدموختاری و فیدرالیزم مهجبووره شۆرش کۆمهلایهتی له پروگرامی خوی و یان لانی کهم له پروگرامی به کردهوهی خوی وهلا بنئ ههر ، بویه ناتوانن دست بداته راگهیاندن و بلاو کردنی خواستهکانی رادیکالی جینی کریکار و کۆمهلائی خهک و مهجبووره بۆ راگهیاندنی ئامانجهکانی نهتهوهی خوی تهنیا دست بداته خهبات دزی ستهمی سیاسی و فهرهنگی هیزی دهسهلاتداری مهرکهزی . زۆلمیک که بئ گۆمان ههیه ، بهلام ئەمه تهنیا پهکیک له زۆلمهکانه که به ئەو نهتهوه دهکری ، ستهمی نهتهوهیی له پال ستهمی ئابووری ، سیاسی ، فهرهنگی و هیتد . . . بویه به خۆدموختاری فهرهنگی و فیدرالیزم له چوارچیوهی سیستمی دهسهلاتدار رازی دهبن و کاریکیان به چهوساندنهوه و نابهرابهیهکانی ئابووری و کۆمهلایهتی و سیاسی نییه . و روون و ئاشکرایه که ئەم بزوتنهوه ناسیونالیستهی له رهوتی کردهوه و له رهوتی خهبات دا کاتی که نیشتمانی خۆیدا له لایهن کۆمهلائی کریکار و زهحمهتکیش پشتیوانی ئی نهکریت و ئومیدئ ئی بیرئ ، له باشرترین حالدا و له رهوتی ئال وگۆرهکانی ناوچهیی و له رهوتی سیاسهتهکانی نیونهتهوهیی سهرمایهیی جیهانی و ئیمپریالیزم ، دست به داوینی بیگانهکان دهبن ، و ئاکامی ئهوهیش له پیش دا دیاره که خوی به بیگانهکان بفروشی و له ئاستی نهتهوهیی زۆر زوتر لهوهی که له خهئالدا بگۆنجئ متمانه و نهزرشی خوی له دست دهدهت . لهم بارهوه فاکت و نمونهکانی عهینی و بهرچاو و ئەزمونهکانی میژوویی زۆر ههیه . سهرهراي ئەوهی که گهشه کردن و بهرهساندن نا ریک و نا هاوناهنگی ئابووری و کۆمهلایهتی ، واته بوونی نهتهوهکانی پیشکوتوو و دواکهوتوویش بیرهوهی بورژوازی فیدرالیزم و خۆدموختاری له گهل بهر بهستیکی بئ ریگا چاره سهر بهرهو روو کردهتهوه و له چوارچیوهی سیستمی سهرمایههاری هیچ ریگایکی دهرباز بوون

بۆ به دست هیئانی یهکسانی راستهقیته له نیوان نهتهوهکان نییه .

له بهر ئەوهی که نه ئیمکانی ئەمه ههیه که به راحت له چوارچیوهی سیستمی سهرمایههاری پیکهاته ئەسلیهکان ، کادیرهکانی بهریوهبه ، پسپۆرپییداویستهیهکانی تری ئەو له شوینیکی بۆ شوینیکی تر (که له دواکهوتوویی دایه) بگۆزیتهوه و نه سهرمایههاری ئامادهیه و دهتوانن ئەم کاره نه له بهر قازانج ، بهلکو له بهر خاتری گهشه کردنی ئەو نهتهوهیه جئ به جئ بکات ، جیا لهوهی که له ئەساسهوه ئەم شته له چوارچیوهی سیستمی سهرمایههاری مومکین نییه .

ئاکامی مهنتقی ئەم باسه ئەمهیه که به شیوهیکی ئەساسی رهوتی میژوو ئەم جۆره ناسیونالیزم و نهتهوه بهرهستهیهی له پیشدا له گهل شکست روو به روو کردوه . بویه ئەم نهتهوه ژیر دهستانهی ئیران و ناوچهکه له سهر دو ریانیکی راوهستان ، ئەو رهوتهیک که دهیههوی درێژه به ستم و چهوساندنهوه بدات ، و دووهه ئەوهی که شۆرش کۆمهلایهتی که له بنهردتهوه ئال وگۆر به سهر ولات دینئ .

ریگای دووهه ریگایکه که کۆمهلائی زهحمهتکیشی خهنگانی ژیر دهسته به تایبته له ئیراندا ، دهیان ساله که له رهوتی کردهوه و داواکاری و دروشمهکانی خۆیان چ به شیوهیکی تئ گهیشتهوانه و چ له رووی ههستی جینایهتی خوازیری بوون و له بهر لاوازی ریکخستن و پیکهاتن و تئ گهیشتن دا ، ههر جار به سازش و سات و سهودا و خبانتهی ئۆپۆزیسیونی بورژوازی له گهل دواکهوتوویی جینایهتی و یان هاو تاقمهکانی خۆیان له دهسهلاتدا شکستی هیناوه .

ریگای گۆرانکاریهکانی بنهردتی کۆمهلایهتی تهنیا ریگای کۆتایی هینان به ستهمی نهتهوايهتی و دانی دهسهلاتی بریاردان له لایهن خۆدی ئەم نهتهوانهیه . ریگا چاره سهریک که ههه له گهل ههل و مهرجی میژوویی ئیران و نهتهوهکانی نیشه جئ لهوئ و ههه له گهل و مزعی ئابووری و کۆمهلایهتی و پرۆسهکان و ئامانجهکانی خهباتگیرانهی ئیستای زۆربهی ههره زۆری خهک کریکار و زهحمهتکیشی سهرانسهری ئیراندا دیته

پاشماوه‌ی مه‌سه‌له‌ی زه‌وی و . . .

" کۆی هه‌موو دزایه‌تیه‌کانی ئابووری ئیستا له نیوان جووتیاران بریتیه لهو شته‌ی که ئیمه ناوی جیابوونه‌وه‌ی چینیایه‌تی جووتیاران له سهر داده‌نین . " (" په‌ره‌ ساندنی . . . " لاپه‌ره‌ی ۱۱۱) سهرمایه‌ی ئیمپریالیستی نه‌ته‌نیا جووتیاری رعه‌یه‌تی له‌ حاله‌تی رعه‌یه‌ت بوون دهر ده‌هینئ به‌لکو کۆمه‌لانی جووتیاری له‌ حاله‌تی کۆمه‌لئیکه‌ی بئ شپوه‌ دهر ده‌هینئ و به‌ کیشانی سنوره‌کانی چینیایه‌تی له‌ نیوان ئەم کۆمه‌له‌ بئ شپوه‌یه‌ ئه‌وئ وەك دیارده‌کانی‌تر به‌ ئارامی جه‌مسهر به‌ندی ده‌کات . ئەگەر تاكو پێش له‌م جه‌مسهر به‌ندی ناوی جووتیار ، له‌ رعه‌یه‌تی بئ پپودانگ تاكو جووتیاری ئاسووده‌ی مه‌راییه‌کەر که ناوی کوپخای له‌ سهر بوو له‌ به‌ر ده‌گرت ، ئیستا ئەم ناوه‌ ته‌نیا ده‌توانئ دروست کراوی زه‌ینی ئه‌و که‌سانه‌ بی‌ت که‌ چاوی خویان به‌ سهر پرۆسه‌ی " غه‌یری جووتیاری کردن " ی سهرمایه‌داری داخستوون . ئیستا " ریز به‌ندی چینیایه‌تی " له‌ ناو لادیه‌کانی ئیران ده‌خه‌ینه‌ به‌ر باس و لی‌کدانه‌وه‌ .

ریز به‌ندی چینیایه‌تی له‌ لادئ

به‌ دوا‌ی ریفورمی زه‌وی له‌ سالی ۴۱ و په‌ره‌ساندنی سهرمایه‌داری گرپدراو و زال بوونی ئه‌و به‌ سهر کۆمه‌لگا له‌ نیوان جووتیاران ریز به‌ندیکی تازه‌ پیک هات ، و شپوه‌ی به‌ره‌م هینانی دهره‌به‌گایه‌تی جیگای خۆی به‌ شپوه‌ی به‌ره‌م هینانی سهرمایه‌داری له‌ لادئ سپارد . به‌لام پاشماوه‌کانی کرده‌وه‌ی به‌ره‌م هینانی دهره‌به‌گایه‌تی هیشتا هه‌یه‌ و سهره‌رای ئەمه‌ی که‌ سهرانسهری لادئ له‌ لایه‌ن ته‌کنولۆژی و ماشینی بوونی به‌ره‌م هینانی کشتوکالی به‌ شپوه‌یکه‌ ته‌واو داگیر نه‌کرا ته‌نانه‌ت شپوه‌کانی به‌ش که‌وتن له‌ به‌ره‌م له‌ بواره‌کانی جۆراوجۆر که‌ نیشانه‌ی بوونی پاشماوه‌کانی کرده‌وه‌ی دهره‌به‌گایه‌تی وه‌ك خۆی ماوه‌ته‌وه‌ . و له‌ بریک ناوچه‌کان وه‌ك کوردستان زۆرتتر خۆی نیشان ده‌دات . له‌ حائیکدا له‌ هندیک ناوچه‌ وه‌ك گونبه‌د که‌ به‌ شپوه‌یکه‌ ئه‌ساسی به‌ره‌م هینانی سهرمایه‌داری له‌ به‌شی کشتوکالی وۆرتتر په‌ره‌ی ساندوه‌ له‌ ئه‌ویشدا هیشتا دوو جه‌مسهری بوونی

کۆمه‌لگای لادئ ناتوانین ببینین ، یانی ئه‌وه‌ی که‌ ریز به‌ندی کرێکارانی کشتوکالی و سهرمایه‌دارانی زه‌وی ، به‌ وته‌یکه‌تر گه‌شه‌ی سهرمایه‌داری له‌ لادئ هاوئاوه‌نگی ئاواهای له‌ گه‌ل گه‌شه‌ی ئه‌و له‌ شاره‌کان و له‌ په‌یوه‌ندی له‌ گه‌ل پیشه‌کان نیه‌ . له‌ کۆی ئه‌و زه‌ویانه‌ی که‌ ده‌کیلدئ هه‌لبه‌ت به‌ که‌من کردنی ئه‌و زه‌ویانه‌ی که‌ جوت بوون و یان دیمین ۶۰۸۶۰۰۰ هه‌کتاره‌ که‌ ته‌نیا ۱۱۰۰۰۰ هه‌کتاری ئه‌و کشتوکالی میکانیزیه‌ که‌ به‌ پارچه‌کانی جۆراوجۆر دابه‌ش بووه‌ . به‌ پئ ئاماری سالی ۱۳۵۴ی هه‌تاوی ، ۷۷٪ ی به‌ره‌مه‌کانی کشتوکالی که‌ هاتوته‌ بازار له‌ کیلگه‌کانی بچۆک و مام ناوه‌ندیه‌ که‌ به‌ شپوه‌ی کۆنی به‌ره‌م دیت و ئاو‌دی‌ری ده‌کړئ . ته‌نیا ۴ له‌ سه‌دی ئەم جۆره‌ به‌ره‌مه‌ کشتوکالیانه‌ له‌ زه‌ویه‌کانی گه‌وره‌یه‌ که‌ به‌ شپوه‌یکه‌ میکانیزه‌ کیلدراون . به‌ له‌به‌ر چاوجرتنی ئەمه‌ی که‌ له‌ هه‌ر هه‌کتار زه‌وی کشتوکالی له‌ په‌یوه‌ندی له‌ گه‌ل به‌ره‌مه‌کانی جۆربه‌جۆر و باش بوونی خا‌ک ، داها‌ته‌کانی جۆربه‌جۆر وه‌ ده‌س دیت (بۆ نمونه‌ به‌ پئ ئاماری سالی ۱۳۵۷ی هه‌تاوی به‌ره‌می برنج له‌ هه‌ر هه‌کتار ۲۷۷۰ کیلوگرام به‌ نرخ‌ی ئه‌و سا‌ل هه‌ر کیلو ۷۵ ریال له‌ هه‌ر هه‌کتار زه‌وی ۲۰۷۷۵۰ ریال داها‌ت وه‌ ده‌س دیت و ئەم راده‌یه‌ بۆ نمونه‌ بۆ مورده‌ک‌ه‌بات ۴۰۰۰ کیلوگرام _ کیلوئیک ۲۵ ریال _ ۱۰۰۰۰۰ ریال و په‌موو (لۆکه) ۱۷۰۰ کیلوگرام _ کیلوئیک ۲۹ ریال _ ۴۹۳۰۰ ریال و گه‌نم له‌ هه‌ر هه‌کتار ۷۱۸ کیلوگرام _ کیلوئیک ۱۴ ریال _ ۱۰۰۵۲ ریاله‌) . بۆیه‌ بۆ هه‌له‌سه‌نگاندنی ریزبه‌ندی چینیایه‌تی له‌ لادئ چه‌نیه‌تی زه‌وی ناتوانئ ته‌نیا پپواوه‌ی هه‌له‌سه‌نگاندنی ئیمه‌ بی‌ت و داها‌تی وه‌ ده‌س هاتوو له‌ زه‌وی له‌ شوپنه‌کانی جۆراوجۆر ده‌بئ له‌ به‌ر چاو بگرین . له‌ به‌ر ئه‌وه‌ی که‌ بۆ نمونه‌ ۲ هه‌کتار یان زۆرتتر زه‌وی له‌ ناوچه‌یکه‌ به‌ له‌ به‌رچاوجرتنی باش بوون و به‌ فو‌ه‌ت بوونی خا‌ک و باران و به‌س بوونی ئاو و جۆری به‌ره‌م هه‌تا له‌ گه‌ل ۱۰ هه‌کتار زه‌وی له‌ ناوچه‌کانی وشک و بئ به‌ش له‌ هۆکاره‌کانی باش په‌کسانه‌ . بۆیه‌ بۆ رووت‌ر بوونی ریزبه‌ندی چینیایه‌تی له‌ لادئ ببینین و هه‌له‌سه‌نگاندنه‌کانی زیندوی ناوچه‌یی پپویسته‌ .

پاشماوه‌ی له‌ لاپه‌ره‌ی ۶

وت و وپژری هاوری یه‌دی له‌ گه‌ل . . .

ناراوه‌ .

بۆ چی ؟

ئهمرۆکه‌ هه‌موو که‌س ئەمه‌یان قبووله‌ که‌ سیسته‌میکی سهرمایه‌داری له‌ گه‌ل په‌یوه‌ندیه‌کان و به‌ دواها‌ته‌کانی خۆی به‌ سهر ئیراندا حاکیمه‌ . له‌مه‌دا هیچ گۆمانیک‌ نی‌یه‌ که‌ ئیران ولاتیکه‌ی سهرمایه‌داریه‌ و حکوومه‌تی مه‌زه‌به‌ی و تیکه‌لاوی دین و ده‌ولت له‌ گه‌ل هه‌موو دزایه‌تیه‌کانی له‌م راستیه‌دا هیچ گۆمانیک‌ دروست ناکات که‌ له‌ ئیراندا نه‌ په‌یوه‌ندیه‌کانی دهره‌به‌گایه‌تی ، به‌لکو په‌یوه‌ندیه‌کانی سهرمایه‌داری حاکیمه‌ .

دووهمه‌ : لی‌ره‌یشدا هیچ گۆمانیک‌ نی‌یه‌ که‌ سیسته‌می سهرمایه‌داری ئیران له‌ ژیر ده‌سه‌لاتی دیکتاتۆری ، خه‌فه‌خان و فه‌رق و حیاوازی دانان ، و ده‌سته‌کانی ئیعدام په‌ره‌ی گرتوو و ته‌نیا ئیشاره‌ به‌ سه‌دان هه‌زار مرۆفیک‌ که‌ له‌ مه‌ودای ئەم سه‌د سا‌له‌ له‌ به‌ر خاتری خه‌بات بۆ ئازادی و عه‌داله‌تی کۆمه‌لایه‌تی گیانیان فیدا کردوو ده‌لیلیکه‌ تاكو ناوه‌رۆکی سیسته‌می سهرمایه‌داری و شپوه‌ی په‌ره‌ ساندنی له‌ ئیراندا روون بکاته‌وه‌ .

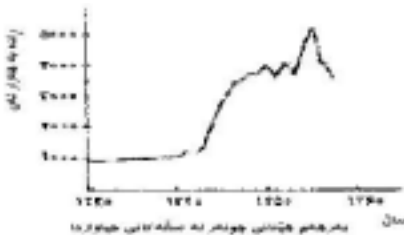
پاش شۆرش‌ی مه‌شرووته‌ خوازی که‌ شۆرش‌یکه‌ی خه‌لکی بوو و ئازادی و په‌کسانی وه‌ك ئامانجی سه‌ره‌کی خۆی دانا بوو ، چینه‌کانی ئاسووده‌ و سه‌ره‌وه‌ی کۆمه‌لگا واته‌ توجاره‌ گه‌وره‌کان ، پیاوانی ئائینی که‌ به‌شیکیان له‌ شۆرش و په‌ره‌ ساندنی به‌شدار بوون ، ماوه‌یک‌ پاش سه‌رکه‌وتن کاتیک‌ که‌ له‌ به‌رانبه‌ر داخوازیه‌کانی رادیکالی کۆمه‌لانی خه‌لک ر‌اوه‌ستان ، له‌ گه‌ل ده‌وله‌مه‌نده‌کان ، دهره‌به‌گه‌کان و سه‌روه‌ک عه‌شیره‌ته‌کان و سه‌روه‌ک خه‌له‌کان و هیزه‌کانی دهره‌کی پيشتیوانی ئه‌وان ده‌ست به‌ په‌کیان کرد و ری‌گریک‌ بوون له‌ به‌ر دم ری‌گای شورش و ده‌ستیان دایه‌ سه‌رکوتی ئازادیه‌کان و ده‌سه‌کوته‌کانی بزووتنه‌وه‌ی خه‌لکی ، به‌ وته‌ی عاریف قه‌زوینی زۆری نه‌خایاند که‌ ((له‌ خوینی لاوانی نیشتمان گولاله‌ سه‌رئ هه‌لینا)) ، و پاش ماوه‌یک‌ کاتیک‌ که‌ بزووتنه‌وه‌ی خه‌لکی سه‌ر و سامانیکی به‌ خۆه‌ گرت و ده‌چوو تا له‌ ژیر کاریگه‌ری شۆرش‌ی ئوکتوبه‌ر دیسان سه‌ر هه‌لدا‌ته‌وه‌ ، هه‌ر ئەم چینه‌ ئاسووده‌یه‌ واته‌ بورژواکان

پاشماوه‌ له‌ لاپه‌ره‌ی ۳

مسهلمې زهوی ، بزووتنهوې جووتیاران و سیاستی نیمه

(بهشی دووهم)

نامراز و تکنولوژی زهمنی زور کون به بهرهم زور زور کم ، له لایکی ترهوه له گهډ بهرهم هینانی وور پیشکته و تووی ولاتانی نیمپریالیستی به پشتوانه گهورهترین سهرجاوهکانی مالی نیونه تهوهی (سهارت بهم بابه ته له بهشی ریزبهندی چینایه تی له ناوخوی لادیه کان قسه دهکین) . سهرنج دان به نمووداری بهرهم هینان له بهشی بهرهم هینانی بهرهمهکانی مهوادی خاوی پیشهیی وهک چونر به رادهیکی زور روونکه رهوهی ئم دیاردهیه هیه . ههروا که دهبنین بهرهم هینانی چونر (که به شیوهیکی گشتی دا له دامه زراوهکانی بهرهم هینانی میکانیزه و گهوره بهرهم دیت) به دوی سالهکانی پاش ریفورم زور بووه .

گوزرانکاری و پهرهسانندی بهشی کشتوکالی له سیستمیکی داخراوی نابووری که له بهشی نابووری سرووشتی حیی دهگرت تا گوزرینی لقهکانی ئه و به لقهکانی له سهنعت ههموویان نیشاندهری پهرهگرتنی سهرمایه داری له بهشی کشتوکالی وهک قه لای قایمی دهره به گایه تیه . سهرمایه داری له سهره تکانی پهرهسانندی خوی له بهشی کشتوکالی یه کهم جار ئه وئ له بهشی نابووری سرووشتی دهر دهینئ و دهکاتهی به بهشیک له نابووری کهرسهیی . بهلام له ئیراندا گهسهی سهرمایه داری له کشتوکالی دا تهنیا به مانای به وجود هینانی پیشکته و تووترین تهکنیکهکان له پال بهرهم هینانی وردی جووتیاری مال ویرانه که به چاوی خوی هیرش سهرمایه دار به ملکه کهی به باشی دهبنئ . بهلام ئه و دی که مبهسته له ناو چوونی دژایه تیهکانی کونی ئه رباب و رعهیه تی دئ و پیکهاتی دژایه تیهکانی نوپه . ههروا به وتهی لینین :

پاشماوه له لاپهړی ۸

له گهډ هؤکاریکی تر که که لک وهرگرتن له پهینی کیمیاویه ته واد دهبئ . نیستفادهی بهربلاو و خیرا له پهینی کیمیاوی ههنگاوئیک بهره و پیش بؤ زیاد کردنی سهرمه دی زهویه ، نیشانه یک له جیگیر بوونی خاوهن ملکایه تی ئه ربابی له گهډ خاوهن ملکایه تی سهرمایه داری زهویه . بؤ نمونه به کار هینانی پهینی کیمیاوی له سالی ۱۳۴۱ هی تاوی ، ۴۷ هزار تن بووه ، له حالیکدا ئم رقه مبه له سالی ۱۳۴۹ هی تاوی گهیشتووته ۲۴۲ هزار تن .

له باسهکانی سهره وه نیمه نامازهمان به بهرهم هینان بؤ ئال و گور پیکردن به شیوهی تایبه تی و ههروا کؤکردنی بهرهم هینان کردین . پیوسته زورتر شی بکهینه وه . کشتوکالی توجاری کاتیک قسه ی ئی دهکری که رووبه ری زهوی کیلاوی جووتیار له لانی کهمی زهویه ک که بؤ بزوی ئه و پیوسته تا رادهیه کی زورتر گهوره تر بیت . نابووری جووتیار له حالدا له شیوهی نابووری سرووشتی دهر دهچئ و به شیوهی نابووری کهرسهیی دهگوزئ و پاشان پرؤسهی کؤبوونی سهرتایی کؤمه لگاکانی کلاسیک و گهسه کردنی سرووشتی په پوهندیهکانی سهرمایه داری دس پی دهکات ، بهلام ئه چاوپوشی به سهر راستیهکانه ئه گهر پیمان وا بیت که ئم پرؤسهیه ههر بهم شیوهیه له ولاتی نیمه پیش جهریانی هه بووه .

له کؤمه لگاکانی ژیر سولته به گشتی و له ئیران به تایبه تی تا ههر ئه وهی که زهمینه ی باش و گونجاو بؤ راکیشانی سهرمایه (مالی و پیشهیی و کشتوکالی و . . . هیتد) فهراهم بوو لافاوی بی وهچانی سهرمایه کان بهره و لادیه کان به ری دهکوهی و ئم زهمینه باش و گونجاوه له لایه ن هاوبه شانی سهرمایه دارانی پاوانخوازی ناماده بوو (ریفورمی زهوی له سالی ۱۳۴۱ هی تاوی) . به وتهیه کی تر سهرمایه ی گهوره نه له رهوتی گهسه کردن و پهرهسانندی ناوخویی کؤمه لگا به لکو له دهره وه هاتووته ناو کؤمه لگای لادیی . بویه له نابووری کشتوکالی به شیوهیکی ناشکرا له گهډ دوو شیوهی بهرهم هینانی به ته وادی جیاواز له یه کتر رووبه رووین . له لایکه وه بهرهم هینان له گهډ

به دوی ریفورمهکانی زهوی ، له سالی ۱۳۳۹ هی تاوی نزیک به ۱۹۲۴۱۶۰ بنه ماله ی پیودانگ خهریکی کشتوکال بوون . سهرژمیرهکانی ریفورمهکانی زهوی له سالی ۱۳۵۴ هی تاوی نیشان ددهات که له مه وادی سی قوناعی ریفورمهکانی زهوی نزیک به ۲۴۵۷۸۲۸ جووتیاری پیودانگ خاوهن ئاو و ملک کراون . یان به پی بهرئاورده ردایک که ناکامی بینین و یان پیداچوونه وهکانی ناماری هاوریان له کؤتایی سالی ۱۳۴۸ هی تاوی که له بهشی " پهرهسانندی ورده ملکایه تی نیش کهر (جووتیاری خؤ نیش کهر) " له لاپهړی ۹۰ کتبه که " له باره ی ریفورمهکانی زهوی و ناکامهکانی راسته وخوی ئه و " هاتووه ، پیش له ریفورمهکانی زهوی تهنیا نزیک به ۱۳۲ هزار کهس له جووتیارانی ئیران بزویوان له زهوی بهک بهرپوه دهچوو که هینی خویان بووه (چونکه ۷٪ جووتیارانی ئیران پیش له ریفورمهکانی زهوی ههر کام نزیک به ۳ ههکتار یان زورتر زهویان هه بووه و ههموو جووتیارانی پیودانگ و ورده مالیک ۱۹۲۴۱۶۰ بنه ماله بوون) بهلام پاش ریفورمهکانی زهوی راده ی ورده مالیکهکانی نیش کهر به حساباتی دهولت به ۹/۱ کلین کهس و به حساباتی نیمه به نزیکی ۸۰۰ هزار کهس زیادی کردووه . که ۲۰۰ هزار کهس له مانه بوونه ته خاوهن زهوی بهس بؤ بهرپوه بردنی زیانی خویان . " نمووداری خواره وه زیاد بوونی راده ی ورده مالیکهکان نیشان ددهات . چونکه ماشینهکانی قورسی کشتوکالی ههمیشه گرانتز له وهیه (له بواری به سهرفه بوون و ههروا نرخه کهی) تاکو ورده مالیک له وان نیستفاده بکات .

کاردانه وهکانی که لک وهرگرتن له ماشینهکانی کشتوکالی به مبهستی باش کردنی جوت کردن

